

Implementatie van mondzorg en normaal dieet op de psychogeriatrische afdeling van verzorgings- en verpleeghuizen; relatie met kwaliteit van leven

Gepubliceerd: 18-12-2012 Laatste bijgewerkt: 04-05-2024

In de huidige studie wordt het effect van mondzorg en een normaal dieet op de kwaliteit van het leven en het kauwvermogen bij ouderen met een dementie onderzocht. De data van de basismeting zullen als cross-sectionele data benut worden voor het...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON38304

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Kauwen en kwaliteit van leven bij ouderen met een dementie

Aandoening

- Overige aandoening
- Dementie en amnestische stoornissen

Synoniemen aandoening

ouderdoms dementie- dementie

Aandoening

aandoeningen van de mond en kauwfunctie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit

Overige ondersteuning: Innovatiefonds zorgverzekeraars

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Cognitie, Dementie, Interventie, Kauwen, Kwaliteit van leven

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaat is de kwaliteit van leven.

Secundaire uitkomstmaten

Secundaire uitkomstmaten zijn cognitie, stemming en fysieke maten zoals de bloeddruk en het kauwvermogen.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De staat van mondgezondheid van ouderen, met name de oudere in een zorginstelling, is suboptimaal. Ouderen die een mentale beperking hebben, bijvoorbeeld door een dementie, hebben een hogere kans op mondgezondheidsproblemen. Zo blijkt een MMSE score van 24-26 (mild cognitief beperkt) samen met functionele beperkingen geassocieerd te worden met een hogere kans op wortelcariës. Ook tandeloosheid komt veel voor bij en kan leiden tot verlaagde inname van nutriënten. Dit wordt geassocieerd met diverse aandoeningen, bijvoorbeeld ziekte van Parkinson (te weinig vitamine E), cardiovasculaire aandoeningen (te weinig vitamine C) en aandoeningen van het centrale zenuwstelsel (gebrek aan vitamine B).

De kwaliteit van leven (Quality of Life, QoL) van een oudere met een dementie wordt beïnvloed door het ziekteverloop zelf, maar ook door andere zaken. Het verlies van tanden is een risicofactor voor het ontwikkelen van de ziekte van Alzheimer, maar het aantal resterende tanden bij ouderen heeft ook een directe voorspellende waarde voor het mogelijke verlies van zelfstandigheid, en zelfs mortaliteit. Er is een studie verricht bij gezonde ouderen die nog thuis wonen,

en daar bleek dat hoe beter het kauwvermogen is, hoe beter het geheugen en executieve functies. Het kauwvermogen bleek ook direct gerelateerd te zijn aan QoL bij thuiswonende ouderen. Mondzorg kan beperkingen van het kauwvermogen oplossen en zo bijdragen aan verbetering van de QoL.

Interventies gericht op het vergroten van de fysieke activiteit kunnen de kwaliteit van leven bij ouderen met een dementie verbeteren. Uit dierexperimenteel onderzoek blijkt dat het aanbieden van zacht voedsel en/of het verwijderen van tanden en kiezen bij muizen de cognitieve prestatie vermindert. Door voeding van een normale consistentie (i.e. geen gemalen voeding meer) aan te bieden zal de fysieke kauwactiviteit toenemen. Dit zou ook een positief effect op de kunnen QoL hebben.

Doel van het onderzoek

In de huidige studie wordt het effect van mondzorg en een normaal dieet op de kwaliteit van het leven en het kauwvermogen bij ouderen met een dementie onderzocht.

De data van de basismeting zullen als cross-sectionele data benut worden voor het vaststellen van correlaties tussen de onderlinge variabelen.

Onderzoeksopzet

Centrumgerandomiseerd interventie onderzoek. Deelnemers worden een half jaar lang longitudinaal gevolgd waarbij 4 maal neuropsychologische en fysieke tests worden afgenomen, namelijk op 0 weken, 6 weken, 12 weken en 24 weken.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Deelnemers zullen centrumgerandomiseerd worden ingedeeld in een interventie of controlegroep. De controlegroep ontvangt de gebruikelijke zorg en zal alleen regelmatig getest worden. De interventiegroep ontvangt verbeterde mondzorg en een verbeterd dieet (dat wil zeggen van een normale, harde consistentie waar mogelijk). De interventie wordt altijd in overleg met lokale paramedici zoals logopedist en diëtist uitgevoerd.

Inschatting van belasting en risico

Het risico is minimaal, de interventie betreft in feite een verbetering van de normale zorg conform de richtlijn van de NVVA; hiervan valt geen risico te verwachten. De dataverzameling kan belastend zijn, aangezien de afname van de neuropsychologische tests vermoeiend kan zijn. Deze tests kunnen echter in gedeeltes worden afgenomen, om zo de belasting te spreiden.

Het onderzoek van het kauwvermogen betreft onder andere een onderzoek van de

kaakmobiliteit en ook een bijkrachtmeting, de risico's hiervan zijn zowel door een tandheelkundig expert als ook een medisch technisch expert als minimaal ingeschat.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit

Van der Boechorststraat 1
Amsterdam 1081 BT
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit

Van der Boechorststraat 1
Amsterdam 1081 BT
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Leidend aan ouderdomsdementie, inclusief subtypen zoals de ziekte van Alzheimer, vasculaire dementie en frontotemporale dementie.

Ouder dan 65 jaar

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Leeftijd jonger dan 65 jaar.

Alcoholabuses of ander middelenmisbruik.

Psychiatrische aandoening in de voorgeschiedenis (depressie, bipolaire stoornis, psychose).

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Onderzoeksmodel: Parallel

Toewijzing: Gerandomiseerd

Blinding: Enkelblind

Doel: Preventie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 07-01-2013

Aantal proefpersonen: 224

Type: Werkelijke startdatum

In onderzoek gebruikte producten en hulpmiddelen

Generieke naam: Bijtkrachtsmeter

Registratie: Geen registratie

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 18-12-2012

Soort: Eerste indiening

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL33230.029.10